

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 fnt -- kr.
 Félévre 5 " -- "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egyóra 1 " -- "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő-piacz, Simonffy-ház
 a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

A Bánffy-minisztérium és a főrendiház.

Debreczen, márczius 26.

A főrendiház reformellenes határozatai első sorban magára a főrendiházra nézve sajnálatraméltók. Általuk a Bánffy minisztérium állása a legkevésbé sem lesz befolyásolva. Néhány bécsi lap szokásos, hivatatlan aggódása és néhány, az ellenzéki frázisok kiapadhatatlan készletével dolgozó magyar lap részéről a tények szintén megszokott célzatos elferdítése mit sem változtathat a dolog egyszerű mibenlétén. Egészben véve a legnagyobb határozottsággal arra kell utalni, hogy 6—10, különben teljesen tiszteletreméltó mágnás szeszélyes akaratossága miatt szinte nevetséges és okatlan lenne, ha a magyar nemzet, vagy egyáltalán csak egyes értelmes politikusok ideges türelmetlenség nyilatkozataira ragadtatnák magukat. A szabadelvű Bánffy minisztérium a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot a képviselőházban az összes pártok többségével még egyszer elfogadtatja és a legcélszerűbb késedelem nélkül újra visszaküldi a főrendiházhoz ama kérelemmel, hogy a főrendiház reakzionárius pártja által mellőzött harmadik fejezetet változtatás nélkül fogadják el. Ha sikerül az elfogadás, esetleg gróf Széchényi Imre és gróf Andrássy Aladár módosításával, akkor a főrendiház csak a formális kompromisszum alkalmát fogja használni, a mit most a maga kárára elmulasztott. A szabadelvű kormányra és pártra minden körülmények közt nagy erkölcsi siker lesz, hogy a harmadik fejezet kivételével az egész törvény elfogadása által legalább szok a szabadelvű eszmék jutottak elismeréshez, melyek a szabadelvű kormányt az egyházpolitikai reform megkezdésére és folytatására indították és vezették. Tényleg már most érvényesül, teljesen törvényes módon, a szabad vallásgyakorlat terén a szabadelvű kormány szabadérmű felfogása. A túlzó-reakzionárius főrendek egy aránylag nem nagy kotériájának ellenszegülése és obstrukciós politikája a jövőre is teljesen tehetetlen marad a politikai gyakorlatban.

Épp így fog eljárni a Bánffy minisztérium a főrendiházzal szemben az izraelita vallás recepcziójáról szóló törvényjavaslatlalt. A képviselőház, a mely az utolsó tárgyaláskor majdnem egyhangulag elfogadta ezt a törvényjavaslatot, szintén egyhangulag azt az ismételt felhívást fogja a főrendiházhoz intézni, hogy fogadja el ezt a törvényjavaslatot.

A főrendiház minden reakzionárius eselszövés ellenére végre befogja látni,

hogy ez a törvény egyáltalában nem teremt új jogállapotokat, hanem a kodifikáció alakjában csupán a középkorból maradt, e századokba nem illő alaki különbségeket szüntet meg. A képviselőház és minden párt szabadelvű politikusai, a kiket e kérdésben a szabadelvű Bánffy-minisztérium ép oly erélyesen, mint tapintatosan képvisel, kötelesek a főrendiház időszaki akaratos ellenszegülő politikájával szemben a szellemi felülemelkedettség legelőkelőbb nyugalmát és az ezen esetben ép oly keresztyéni, mint politikailag okos türelmet megőrizni, a mint ez a magyar nemzet politikai érettségének és parlamenti iskolázottságának megfelel.

A szabadelvű Bánffy miniszterium az udvarias előzékenységre vonatkozólag és az illető paragrafusok szövegében, a liberális elvek feltétlen integritásának lelkiismeretes fentartása mellett, a békeszeretet legnagyobb bizonyítékait szolgáltatta. E mellett azonban, a korona egyetértésével, ragaszkodtak a reformtörvények szükségességéhez. Ezeket a törvényjavaslatokat tehát a főrendiháznak ismételtlen lesz alkalma tárgyalni mindaddig, míg a nemzeti akarat erkölcsi elementáris hatalma végre a főrendeknél is győztes sikerrel jut, mint ez a többi egyházpolitikai reformtörvényeknél és különösen a polgári házasságnál, Ő felsége apostoli királyunk valóban atyai és békeszerető intenczióival egyetértően, szerencsésen sikerült. A kormány ma már konszolidált állása a szabadelvű reformokért folyó nyugodt és határozott küzdelem által csak nyerni fog belső szilárdságában és erkölcsi batalomban, nemesak a szabadelvű pártnál, hanem minden szabadelvűen gondolkodó politikusknál.

A magyar nemzet tehát a magyar jellem sajátosságát képező nyugodt méltósággal türelmesen várhat, míg a főrendek az illető törvényjavaslatok mindig nyhólismélt érdemleges tárgyalása által maguktól megtanulják a jobbat. Az is kétségtelen hogy többen ama főrendek közül, akik eddig opponáltak a parlamenti viták izgalmaiuk ideje alatt, immár végre a béke kedvéért feladják a főrendiház által követett „csak azért sem“ politikát s nem folytatják egyes szótagokért a harcot és céltalan paragrafusnyargalást, ami sehogy sem felel meg a főrendiház jobb és hazafiasabb hagyományainak. A szabadelvűpárt nyugodtan folytathatja az alkotó és haladó munka politikáját. Türelmetlenségre a főrendiházon kívül senkinek sincs oka, egész Magyarországon. Ha a főrendiház egy része értelemhiányból türelmetlen, szeszélyesen és betegesen ideges lett a magyar nemzeti akarat iránt, — csak ő maga hátrithatja el a saját hibáit és a türelmetlenség okait az által, hogy végre elfogadja a még elintézetlen

két reformjavaslatot. Ennek meg kell történnie ama hazafias belátásban, hogy a főrendiház tartósan nem szegülhet ellen az egész magyar nemzet tisztán kifejezett akaratának, annál kevésbé, mint hogy a nemzeti akarat ez esetben a korona legmagasabb intenczióival összhangban van és ez által ellenállhatatlan hatalomteljességet nyert.

— A főrendiházi tárgyalások és a szabadelvűpárt. A szabadelvű pártnak tegnapelőtt tartott értekezletén báró Bánffy Dezső miniszterelnök utalván a legutóbbi főrendiházi tárgyalások eredményére, kijelentette, hogy a kormány álláspontja az, hogy az izraelita vallásról szóló törvényjavaslatra vonatkozó főrendi üzenet bizottsághoz való utasítás nélkül a képviselőházban tárgyalás alá vétetvén, a törvényjavaslat változatlanul küldessék vissza a főrendekhez. A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatra nézve kijelenti, hogy a harmadik fejezet kihagyása által az elvek integritását megsértenek látja a kormány. Az e törvényjavaslatra vonatkozó főrendi üzenet a képviselőház közoktatási s igazságügyi bizottsáaihoz lenne utasítandó. A törvényjavaslatban leírt elveket a kormány teljes mértékben fentartja s érvényre juttatni kívánja.

— A képviselőház munkaprogrammja. A képviselőház legközelebbi munkarendjére vonatkozólag a K. E. könyvatos a következőket jelenti: Szilágyi Dezső elnök a főrendiháznak a vallás szabad gyakorlásáról és a zsidók recepcziójáról szóló javaslatokra vonatkozó üzenetét már a holnapi ülésen be fogja terjeszteni és indítványozni fogja, hogy az előbbi javaslatot illetőleg az üzenet az igazságügyi bizottsághoz utasítsassék azzal, hogy jelentését oly időben terjessze elő, hogy közvetlenül a jelenleg napirendre tűzött kérvények és javaslatok elintézése után tárgyalható legyen. Ezzel egyidejűleg tárgyalni fogja a Ház a zsidórecepczióra vonatkozó javaslatot is, melyet a Ház közvetlenül fog napirendre tűzni. Remélik, hogy ezt a napirendet a két javaslattal együtt csütörtökig, legkésőbbben péntekig el fogják intézni, mire a Ház üléseit hétfőig feltüggeszti. Az erre a napra kitűzött ülésen ki fog hirdettetni a királyi leirat, mely a jelen ülésszakot berekeszti s a jövő ülésszakot megnyitja. — Kedden az alelnököket és az elnökség többi tagjait választják meg, azután következik a képviselőház osztályokba való sorozása, a bizottságok választása stb. Jövő hét szombatján tartja a képviselőház a húsvét szünetek előtt utolsó ülését — A szünet április 22-ikéig fog tartani.

— Belföldi hírek. (Kossuth Ferencz programbeszéd.) Kossuth Ferencz békfőn tartotta meg programbeszédét Tapolczán. Kifejtette, hogy ő atyja elveit követi, félretéve azonban az inkompatibilitás tanát. Az 1867-iki törvények általában károsak: a monarchia mindkét államának, saját gószusa szerint, szabadon kell fejlődnie. A függetlenségi és 48-as pártnak igyekeznie kell, hogy többségre jusson, és minden kormánnyal szemben, mely az 1867-es alapon áll, ellenzést kell kifejtenie. Másrészt nem kell szavaznia saját elvei ellen csak azért, hogy egy más part ellen szavazzon. A részletekre áttérve Kossuth kívánta a közigazgatás reformját és pedig önkormányzati és választási alapon; kívánta bizonyos közgazdasági kérdések megoldását (önálló vámterületet, állami öntözési csatorna-hálózatot

stb.); kívánta a választási és a parlamenti reformot, főként a választási jognak egyenlő alapra való fektetését s a kerületek új beosztását; kívánta a főrendiháznak a népképviselői alkotmányúval való összhangba hozatalát. A nemzetiségi kérdésekben egyenlő jogot követel a haza minden polgára számára, de egyenlő hazaszeretetet is követel tőlük. Végül, miut a haza legfontosabb jogára: az önálló hadseregre mutatott rá. És megígérte, hogy ő és pártja mindenben a tiszta szabadelvűség eszméit fogják követni. (A v á r m e g y é k k e z e l ő s z e m é l y z e t e.) Magyarország 63 vármegyéje közül ötvenkettőnek segéd és kezelő személyzete anyagi és társadalmi bajainak orvoslásáért a magyar törvényhozáshoz fordul. A dologban tegnap gyűlést tartottak Pestvármegye dísztermében, és megkezdték a memorandum tárgyalását, mely bevezetésében részletesen foglalkozik a tisztviselők helyzetével s kérelmi részében oda terjed, hogy a megyei személyzet fizetése az állami tisztviselőkével egyenlővé tétessék, azaz irnokok 500 frt, irodatisztek 800 forint fizetést és megfelelő lakbért kapjanak. A memorandum tervezetét némi módosítással élénk vita után elfogadták. A memorandumot a képviselőházhoz, a miniszterelnökhöz és a belügyminiszterhez nyújtják be.

— **Külföldi hírek.** (A német császár Bismarcknál.) A német császár tegnap Friedrichruhéba érkezett Bismarck herceg látogatására. A kastély közelében csapatok állottak, a melyeket vértsek, tüzerek és gyalogosok képeztek. Bismarck vértés ezredének egyenruhájában kocsin ment a császárhoz, a ki átnyújtotta neki az aranyból készült díszpallást. A csapatok tisztelegve vonultak el Bismarck előtt a ki aztán a császárral együtt belovagolt a kastélyba, a hol Vilmos császár a kancelliával együtt ebédelt. — (Sándor király Belgrádban.) Belgrádból jelentik, hogy Sándor király tegnap Milánnal együtt megérkezett oda. Az indóházánál óriási néptömeg hullámozott, a melyszünni nem akaró éljenzéssel fogadta őket. — (Vámkonfliktus Bulgáriával.) A bolgár pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, hogy mindazokat a külföldi kereskedőket, a kik nem engedelmessékednek a fogyasztási adótörvénynek, meg kell exekválni és árúikat hivatalosan elárverezni. A ruszcsuki osztrák magyar konzul bejelentette tiltakozását. — (A japán-kínai háború.)

A japán országgyűlésen határozati javaslatokat terjesztettek elő, a melyekben a legmélyebb sajnálkozásnak adnak kifejezést a Li-Hung-Cang ellen elkövetett merénylet felett. Egyébiránt azt hiszik, hogy Li-Hung-Csang békétárgyalásai aligha fognak eredményre vezetni.

Kis-uj-utca eleje.

Debreczen, március 27.

Kisujtelez elejének rendezése meg az ott disztelenkedő patkányfészek: a vargaszin fölcserélése valamely modern külsejű épülettel igen nehezen tud dűlőre jutni. Félünk, hogy még a csütörtöki közgyűlésen sem lesz hozható végleges határozat ebben a régóta vajdó, — már sokszor és sokféleképen meghányt-vetett kérdésben.

A tanács a januári közgyűlésen kapott mandátumnál fogva kötelezve van arra, hogy a márciusi közgyűlésre kész tervvel, konkrét javaslattal álljon elő. A tanács készítettett is tervet, melyet a szépitési és építési bizottság helyesléssel fogadott. — Nem így a másnapra összehívott jog- és pénzügyi bizottság, mely egy talpalatnyi földet sem hajlandó elidegeníteni a városházával szemben fekvő területből. Miért is azt javasolja, hogy Áron Miksának ne engedjék át Kisujtelez szabályozási vonalának megállapítása után az északi oldalon alakuló térség és szabad homlokzat, még a megajánlott 30000 frtért se; hanem inkább a város vegye meg a kért 90000 frtért Áron Miksa házáat és annak helyén is a város emeltessen jövedelmező bérházat. Idáig így alakultak a nézetek.

Hogy ma a városi kör értekezletén, és holnap a városi közgyűlésen melyik felfogás fog győzni: nem tudjuk.

Mi szeretnők, ha sem egyik, sem másik nem fogadtatnék el, hanem egy harmadik kombináció találna többségre. Módosítása ez annak az eredeti tervnek, hogy szerezzék meg a város úgy az Áron Miksa, mint a Simonffy Emil házáat s az így nyerendő hatalmas telek tömbön építtessen nagy bérpalotát.

Ez a terv megbukott annak idején, mert maga a telekvétel 220 ezer forint horribilis összegbe került volna, — beépítése pedig elnyelt volna félmillió forintnál többet.

Módosítsuk ezt az eredeti tervet; illetőleg fordítsuk meg a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát: kapunk egy olyan alternatívát, mely valamennyi eddiginél lejjebb és legelőnyösebb. Mint értesültünk Simonffy Emil ur hajlandó 10 ezer frtot engedni abból 130 ezerből, amennyire legelőször szabta házának az árát. Tehát a város a Simonffy Emil 590 □ öl területű és rendkívül kedvező fekvésű telkét vásárolja meg, ellenben az utca másik oldalán engedje át Áron Miksának a homlokzotot 30.000 frtért, esetleg kérhet érte többet is. Áron Miksa 90.000 frtért adná a házáat, melynek telke pedig csak 359 □ öl. Így módon a városnak a maga zsebéből — szintén csak 90.000 forintot kellene fizetnie egy 130 □ öllel nagyobb telekért, melyhez ha hozzácsatoljuk azt a területet, mely Kisujtelezának a Tóth István terve szerint való szabályozása által alakul, a város nem csupán fölötte kedvezően kihasználható nagy telek tulajdonosává lesz, hanem reménye nyílik arra is, hogy ezt a telket jövőben kibővítheti, míg Áron Miksa felől olyan magántulajdonosok birtokában vannak a szomszédos telkek, a kik nem gondolnak — talán örököseik sem gondolnak — házaik eladására.

Ez az amaz új kombináció, melyet melegen ajánlhatunk a t. városatyák gondos és körültekintő közgyűlésének figyelmébe.

Az öt tó környékéről.

A Debreczeni Ellenör számára írta: Harsányi Sándor.

Cleveland, Márcz. 14.

Valahányszor az Erie tó — tengerhez is méltó — zajlásának fenséges látványát élvezem a park kanyargós utairól: mindég az elfogódás sajátos érzelmé vesz rajtam erőt. Valami kimagyarázhatatlan, definiálhatatlan, valami olyan sajátos leverő hangulat tartja lefogva kedélyemet, melynek nyomasztó borulatát, sűrű ködét

A „Debreczeni Ellenör“ tárczája.

Mese egy vén emberről.

(K. Gy.) A minap olvastam valahol egy költeményt. Nagyon bájos, poétikus história volt, csak éppen az volt a hibája, hogy nagy mértékben tavaszias volt. Ez nem tetszett nekem, nem az egész sarokasztalnak. Van azonban egy vén ember köztünk. Annak tetszett. Lassan szivta a szivarját. És kijelentette, hogy a szerző igen tehetséges ifju. Csak haladjon előre.

Az öregnek szükségképen más a véleménye, mint a miénk. Hozzáuk már nagyon vén. Komoly és ritkán nevet. De szeretjük, mert ő tartja fenn az egész sarokasztal tekintélyét. Ő, az ő komolyságával. Nyomatékosan mond ki mindent és nem képes meglepődni abszolúte semmin. Ha nem szelel a szivarja, nem kezdi elmondani a véleményét a pénzügyminiszteriumról, sem a trafikról, mint például mi tennénk az ő helyében. Csendesesen leteszi a szivart és egy másikra gyújt. Közben elmondja, hogy:

Fut az idő, tűnnek az évek,

Erőm is elhagy, fogy az élet...

Az öreg azelőtt színész volt néhány esztendeig. De nem szereti, ha ezt előhozzuk neki.

— Akkor még más volt minden. Nem korhelykedtünk, mert volt bennünk ambíció. Ma....

Elhallgat. Csendesesen szivja a szivart.

Egy este azonban ellágyult az öreg. Oda künn esett és a fők-niagarák végig ömlöttek a kávéház ablakain. A gáz barátságosan lobogott. És boldognak éreztük magunkat, hogy itt lehetünk az öreg közelében, aki kedves és jó vén fiu és szeret minket.

Az öreg ezen az estén nem szivarozott. Komolyan nézett bennünket, kik vidámak voltunk, mint az ifju verebek, kik örülnek a szabadságnak.

— Miért olyan szomorú a bácsi? kérdeztük aggódva.

— Nincs nekem fiam semmi bajom, csak ép az bosszant, hogy éppen miért jó hozzám holnap a végrehajtó. Jöhetett volna tegnap vagy ma, de miért éppen holnap.

Egy tapasztalt kolléga mondta, hogy azért, mert bizonyosan holnapra van kitűzve az árverés.

— Ez lesz az igaz — szölt megkönnyebülten az öreg és szivart keresett.

A tapasztalt kolléga még többet is tudott.

— Melyik megy Pali bácsihoz. Az a „hosszu“ vagy a „gömbölyü“ arcú?

Az öreg mosolygott.

— Nem tudom én, fiam. Hát te honnan ismered őket?

A kolléga egy nagyon rövidet sóhajtott. — Mert a hosszúnak, csak tessék adni egy jó szivart és egy pár jó szót, közbe néhány pohár rumot, akkor ő tud segíteni. A gömbölyü arcúnak ellenben nem kell szivar, se jó szó, csak igen sok szilvórium.

Az öreg hamiskásan hunyorgatott a szemével.

Aztán ha nem tudnak mit árverelni?

— A' még a legjobb. — Akkor nem kell nekik semmi, csak szidás. Hogy mernek fényes nappal egy becsületes polgárhoz betörni. Ez nem koremsa... Tetszik tudni. Akkor bocsánatot kérnek és eltávoznak, de a Pali bácsi nevét megkeresztetik a listában.

— Hát az mire való?

— Az arra való, hogy nincs mit árverelni, tehát a megkeresztezett hitelképtelen.

Pali bácsi csendesesen szivta a szivarját és azt mormogta a fogai között, hogy ez borány.

Magyar írók elég a neve, hogy arra akár százezer forintot is felvehessen,

Még igen sokáig beszéltünk erről a tárgyról. Az eső odakünn elállott. A hold kisütött és a nedves aszfalt, mint egy tükörlap szikrázott a holdfényben.

időjén, mert
horribilis ősz-
medig elnyelt

vet; illető-
yi bizottság
atívát, mely
gelőnyösebb.
hajlandó 10
ból, amely-
árát. Tehát
területű és
asárolja meg,
engedje át
0.000 futért,
Miksa 90.000
pedig csak
ak a maga
000 forintot
del nagyobb
azt a terü-
István terve
kn, a város
kihasználható
em reménye
övöben kibő-
an magántu-
szomszédos
lán örökösiek

amelyet mele-
yondos és kö-
e.

Érőrl.

Marsányi Sándor.
Márcz. 14.

tengerhez is
nyát élvezem
ég az elfogó-
erőt. Valami
valami olyan
ogva kedélye-
sűrű ködét

te honnan

et sóhajtott,
tessék adni
közbe néhány

A gömbölyü
r, se jó szó,

rgatott a sze-

rverelni?

kor nem kell
ernek fényes
törni. Ez nem
kkor bocsá-
a Pali bácsi

cs mit árve-
elképtelen.

a szivarját és
hog ez bor-

e, hogy arra
ssen,

erről a tárgy-
hold kisütött
körlap szikrá-

lelkemről eltávolítani nem tudom. Talán az új világhoz kötött, eloszló álomkép föltűnése, talán az édes multak visszajáró emléke, talán az egykor magam elé rajzolt ragyogó jövő szét-pattant, buborékja, talán ez, talán az, biztosan magam sem tudom meghatározni, mi az, mi komolyabb reflektiókra ösztönöz a végtelenség symbolumát, a mozogni, a zajlani, a hullámozni s hőmpölyögni soha, meg nem szünő tenger folytonosan változó mozgását látva magam előtt.

Másképp nem tudok magamnak számot adni e, minden gondolatomat lefogva tartó érzélem csodás erejéről, miutna reducálom azt a hontalanság fájó érzetere.

Ah, mily nehéz e rideg, ez rideg világban, melynek sem gondolkodás módja, sem érzelmei, sem eszmeköre, sem vágyai, sem egész életigényei nem ugyanazonosok az enyéimmal, — mily nehéz itt, mondom, elhagyatottan lenni s enni mintegy a száműzetés keserves kenyérét!

Otthon, a puszták sivatagján, nem látom ugyan a tenger vizének csillogását, nem illatoznak körülöttem a mértéktelre nyuló parc centrálának még télen által is nyiló illatos rózsabokrai, szemet gyönyörködtető palma és narancsfái, banaán és kókuszültetvényei s a californiai és floridai forró éghajlatok alól importált szinpompás virágok erei, de azért az arany kalászkát lengető délibábos szép alföld rónája a maga örökös egyformaságában, a megszokott nyári idyllek ugyanazonosságával, a természet a maga ki nem fogatott egyszerűségével mégis hasonlíthatatlanul becsesebb, kedvesebb, s gyönyörködtetőbb képét tárják elém a természeti szépségeknél, mint a milyeneknek élvezésében itt részem telik.

Sokszor elmerengve ülött órákhosszat (de azért költeményt nem írok) a virágháznak brazíliai futó növényekkel befuttatott toruáozán vagy a szemképráztató színekben bővelkedő virággyak előtt terpeszkedő padok egyikén, s ilyenkor már nem egyszer rajta kaptam magam hogy gondolatim messze-messze, túl az oceánon, ki tudja hol, jártak! Ugy tetszik ilyenkor, mintha élő villámárammal tudnám magam összekötni a vén Európában hátrahagyott kedveseimmel!

Körültem kacagva csámcsogják és nyalogatják szőke ladyk, világos ruhás missek a hosszuszárú banaán emelyítően édes gyümölcsöt, mit ordítva kínál uton utfélen egy-egy megdöbbenő pofájú anarchista külsejű suhancz. Minthogy fönny akarom velök magam is tartani a jó viszonyt, veszek tőlük 4—5 darabot nem

Az öreg hazament. Mi átmentünk egy másik kávéházba, ahol cigány muzsika volt.

Hallgattuk a zenét és közben halkán beszélgettünk, hogy az öreg is rossz sorba jutott és a nemzetnek kellene rajta segíteni, meg több efféléit. De végre elfelejtettük az öreget, a nemzetet is és miután sok italt elfogyasztottunk, a poharainkkal ütögettük a taktust a nótához, a magyar nótához.

II.

Még csak annyit akarok elmondani, hogy az öreget ott találták reggel a szobájában átlótt halántékkal. Nagyon üres és rosszul butorított volt a szoba. A házmester mondta, hogy lassan ő hordott el zálogba mindent. Tegnap az órát vitte el, az arany órát vitte el, az arany órát. Azon vette az öreg a revolvért, a többi pénzt odanyemta a házmester markába, mikor este kaput nyitott neki.

A minap elmondta valamelyik kolléga, hogy ő tudja miért lótte meg magát az öreg Pál. Elelőtt 42 esztendővel azon a napon jelent meg az első verse, mikor hozzá végrehajtani akartak menni. Ezt a napot ő ünneppnapnak tekintette.

Milyen mások voltak a régi írók mint a mostaniak!

is annyira magáért a bannáért, melyet emelyítően édes ízért épen csak nyalogatni tudok, mint inkább azért, hogy leköttelezzem magam iránt a déli gyümölcsárusok e toladó impresszióit. A vett gyümölcsköteggel, mint beléptijegygyel fölfegyverkezve, nyugodtabban érezheti az ember magát az ostromok közepette, mint e nélkül.

A Clevelandi horribilis kiterjedésű parc centrálban (ez a hivatalos neve, de közönségesen csak Lake parc-nak hívják, mivel a Lake (-tó) mellett nyulik el) a nap minden órájában hullámoz a néptömeg. Nők és férfiak gyermekek és aggok, dajkák és katonák tolongva ösönlenek a kanyargós utakon, sütkérezve a még mindig nagy meleget árasztó Clevelandi napfény sugaraiban.

Mint egy szüntelen változó kaleidoscop, mint egy ezerszínű panoráma, mint egy szinpompás kép, oly gazdag változatokban és árnyalatokban vonul el előttünk a hullámozó néptömeg. Sehol két egyforma, sehol két egymáshoz hasonló!

De különösen érdekes, nemcsak, hanem lebilincselően vonzó a parc centrál nyújtotta kép az est beálltával.

Szemképráztató fény ösönlik el Cleveland bouvelardjain, a nyilvános tereken s a kertekben, melyek a parc Centrál közelébe esnek. Hát még ha az idő kedvez, ha megszűnik a tenger morajlása, ha nyugodtan pihennek a máskor hatalmas hegyeket alkotó hullámok: Ha azelid, lágy este van, akkor az egész Cleveland sétálva tölti el a fél éjszakát! Ha kilép az ember az utcára, hőmpölygő hullám áradat csap össze körülötte, és sodorja magával a jó tehetetlen halandót. És e hullámáradat elég udvariatlan az embertől meg sem kérdezeni, hogy: hová és merre igyekszik? A kirakatok előtt veszélyes tolongás, lökdösés, rukkapatás, tyukszemletaposás, s más efféle nem épen kellemes dolgokból jut ki osztály részünk bőven, míg az ezekkel karöltve járó ordítózás, sivítózás, jajgatás, sopánkodás, füttyölés és trombitálás, dobolás és verklizés szétválaszthatlan khaosszá vegyülvén, — az ember hallérékét ostromolják. Az ember könyökkel kénytelen harcolni, rugdosásokkal keresztül törni magát a vastag és tömör oszlopot képező embersokaságon.

Mindenki némán s bámu atos halálmegettéssel szenved a oldalbalokéseket, melyekért még csak egy pardont sem kap cserébe. Valóságos élethalálharcot kell folytatnia egy-egy szilárd pontért, honnan békén évezheti — mint fenyő tövében a gyöngyvirág — (a hasonlatot nem magamra értem!) a zugó emberáradat nyújtotta isteni képet, vagy a Fox—Box színház kacagtatón mulattató látványosságát.

Majd a parc horribilis villanyámpái, mint csillagok gyuladnak ki, tündöklő ragyogást árasztva széllyel, mely tény erejében csak növeltetik a csarnokok, mulatóhelyek, kis színházak lámpáinak visszaverődött fénytől.

No, itt már aztán találhat az ember anyagot a bálulásra. Itt egy medve „biziklizik”, megkapó ügyességgel, amott egy liberába bujtatott csimpanz hegedül hangérezkre nem való impertinentiával, előttünk egy sárkánynak öltözött boltoz segéd hajlong, kapucizálva bennünket a 10 centes érdekesítő ujdonságot előtáró muzeum megtekintésére, mögöttünk pedig egy zsiráfoillettbe bujtatott inas rémitgeti a körülsergő gyerek hadat. Mindenütt sentatio, mindenütt ujdonság, mindenütt felöltő, megkapó valami! Egyik ámulatból a másikba, egyik csodáatból a másikba esik az európai egyformasághoz szokot ember!

Színház.

* **Rigoletto.** Ha nem három nappal a nagy műkedvelő előadások után történnik, ugy zsu-folt ház előtt foly le Rigoletto *première*-je. Így is meglehetősen száma is nagyon íteligen-közönség volt a színházban, amely kivétel nélkül élvezni tudta a kedves muzsikát és a borzalmas szöveget. Egyike a legkönyebb zenéjű operáknak, még a Verdi-éi közt is, mely halás szerepeivel még sokáig képezheti másor darabja a legkomolyabb operaszínházak és a legkevésbé komoly vidéki színtársulatoknak. Idegenek és

hozzá nem értők számára kijelenthetjük, hogy az előadás igen jól ment, igen jól volt rendezve, betanulva és előadva; karok precíznek és erőteljesnek, zenekar kifogástalan, magánszereplők feladatuk magaslatán.

De a hozzáértők és főleg a szereplők kedvéért hozzá kell tennünk, hogy szép egy pár lelkiismeretes próbán kell a darabnak keresztülmenni, hogy az előadás elfogadható legyen. Az a haladás, mely az operai előadásokban mutatkozik indokolja a nagyobb igényeket. Tudnak Önök jól énekelni, t. színtársulat; tehát vegyék maguknak a kellő fáradságot is és tanulják be tökéletesen a darabokat.

A rendezés ellen valóban nem lehet kifogásunk, csupán a végén túl sokat villámlik és nagyon hangosan dörög az ég. Tessék egy kissé csillapítani az Isten haragját, mert a közönség jámborabb és gyengébb része meg talál ijedni. A czimszerepet *Ferenczy* énekelte, jobban, mint más szerepét. Sok egyéb mellett azonban Rigoletto-ban arra is kell vigyáznunk, hogy ki ne fogjon a hangja az utolsó nagy jelenetben. Az operát neki kell befejezni s nehogy az elért hatás elromoljék, be kell osztania a hangját. *Ferenczynek* a hangja itt reszkettett és a *Russinszkyval* való duettekben erősen ingadozott. Nem eléggé domborította ki az utolsóelőtti felvonásban az udvari bolondnak később hősiességé változó, erőltetett jókedvét, zenei szempontból. Épen azért, mert erőltetett, hangosabban kell énekelnie. És végül örvendetes tény gyanánt jelezzük, hogy *Ferenczy* ezuttal *játszotta* szerepét; igaz, hogy nem valami jól, de mégis.

Russinszky Gilda szerepében énekművészetét szépen ragyogtatta; ezuttal szép staccatokat és futamokat halottunk tisztán, csengően. Igazán kár, hogy játékát némelyek diszkrétnek, finomnak, mások, — pedig semmilyennek sem találják, mert az *utóbbiaknak van igazuk*. — Hiszen a harmadik felvonásban a szegény, a gyalázat, a kétségbeesést, aligha lehet egy szende pirulással és néhány könny letörölésével kifejezni; pedig az opera-énekes feladata a rendszerint silány énekszövegek tartalmát játékaival tenni érthetővé. A szép csokrot kísérelő tapshoz szívesen járult mindenki.

Kozma a herceg szerepében, ámbár használható tagja az ensemblenek, sem a kellő hősiességet, sem a dallamokban rejülő igazi hatást kifejezni nem képes. A legszebb része az operának a Sparafucile lakában Galyasival elénekelendő szerelmi dal, mely azután egy gyönyörű quartetté fejlődik, de *Kozma* kiegyenlített registerai folytán általában nem érvényesült. Fejhangjai bizonytalanok, az előadása szaggatott. Mégis voltak szépen sikerült részletei is.

Tissainak Sparafucile szerepében szerencséseje volt, hogy a színpadon mint bravo szerepelt, mert a közönség részéről ezt nem igen sikerült elérnie.

Jól nézett ki *Galyasi* a sötétben, ámbár csodálatos erélylyel ellenkezett a herceg öleléseivel szemben.

Az impozáns *Némethy* helyenként tisztán énekelte — *Nádasy, Wank* kis szerepeikben szintén jól álltak meg helyüket. A karok ezuttal valamivel jobbak voltak és valamivel jobbak lehettek volna.

—fa.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esztendő hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelő felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1895. márcz. hó 27-án reggeli 7 órakor. Hőmérséklet — 4. C. fok. Légnyomás 749,1 milim. Szélirány: szélesed — Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig ./ milim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet — 8 fok. Legalacsonyabb hőm. — 4 fok.

Zeneostóly a „Bika” kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. — Az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Sétahangverseny a „Margit”-fürdő vendéglő disztermében minden vasárnap délután 4 órakor a 39 gyalogezred zenekara.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, s ombateu d. u. 3-6-ig.

Polgári fellejtés kiváltásának végső határideje márcz. 1.; — az epekerből való elhordatás végső határideje Apr. 1.

Márcz. 28. Városi közgyűlés.

Márcz. 30. A helyőrségi tisztikar táncestélye a Bika termében.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. u. 10-től 12-ig

Színház szeptember hó 29-től minden este 7 órakor.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a a Keresk. akadémiára palota ajtaján.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület, főreáliskolai műhelyben d. é. 2-4 óráig. Kedden, előkészítő csoport. Szerdán és pénteken Haladó csoport.

— **A Simonffy-ház megvásárlása.** Kisujtca torkolatának rendezése, értékesítése fogja előreláthatólag legerősebben lekötni a holnapi közgyűlés érdeklődését. A bizottsági tagok már ma is erői fognak bizonyosan sokat vitatkozni a városi kör értekezletén; holnap megújul az eszmecsere, melynek valószínűleg az lesz a vége, hogy azt mondja a határozni megfontolva szerető közgyűlés, majd máskor határozzunk. Ezt pedig abból az indítványból következtethetjük, melyet négy tekintélyes bizottsági tag, névszerint dr. Kola János, Komlóssy Dezső, Nemes Kálmán, és Komlóssy Arthur ma délelőtt jelentettek be a holnapi közgyűlésre. Az indítvány lényege a következő: Kisujtca torkolatának rendezése, szétépítése, új építkezések és megszerzendő új telkek vételárába leendő befektetések jövedelmezővé tételére szempontjából a város egyik legfontosabb és megoldás tekintetéből nagyobb hasznát nem tűrő érdeke. Indítványozók sajnálják, hogy a tanács a közgyűlés elé terjesztendő javaslatában mellőzte a vargaszinnel szomszédos Simonffy-ház megvételét. Pedig *csakis ez által érhető el* leginkább ezen fölötté kedvező fekvésű, a város központján eső terület jövedelmeinek kihasználása A Simonffy-ház a közgyűlés által tudott vételárnál méltányosabb feltételek mellett is megszerzendő lévén, indítványozzák, hogy a város 120,000 frtért vásárolja meg azt. — Mivel a tanács e ház megszerzését tekintetbe nem vette, ezért tervezetét, számításokat sem tett, ők pedig — az indítványozók — az idő rövidsége miatt szintén nem készíthettek számítás, ha ennek hiányában a közgyűlés érdemlegesen tárgyalhatónak ezuttal nem találná a Simonffy-ház megszerzését, kérik, hogy vétessék le a holnapi közgyűlés napirendjéről; a tanács pedig utasítsa, hogy dolgozza ki a módokat és az ügyet minél előbb vegye fel egy *mielőbb összehívandó rendkívüli közgyűlés* tárgysorozatába. Eddig az indítvány, szerintünk, amint az ugyan ezen tárgyról írott külön cikkünkben elmondottakból is világos, — bővebb előkészítés nélkül, elvileg már most kimondható volna, hogy a város a Simonffy házat megvásárolja. — A tanács, mely egyedül a szétépítési és pénzügyi bizottságok véleményeit mérlegelte, a jog és pénzügyi bizottság véleményéhez csatlakozván, azzal a javaslattal terjeszti közgyűlés elébe az ügyet, hogy az Áron Miksa házat vegye meg a város, a már kialkudott 90,000 frtért és ezen ingatlan megszerzésére nézve a májusi közgyű-

lésen ejtessék meg a törvényszerű névszerinti szavazás. Bizassék meg továbbá a tanács, hogy a vámház-körül nyitandó új piac-tér nyitása módzataira és költségeire nézve, ugyancsak a májusi közgyűlésre tegyen konkrét-javaslatot.

— **Állami anyakönyvvezetés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága április hó 5-én tartandó ülésében fogja tárgyalni az állami anyakönyvvezető kijelölését — A polgármester ur tájékozással beszerezte az 1892. 1893. és 1894. évi népmozgalmi adatokat, melyekből kitűnik, hogy városunkban évente átlag 2336 születés, 1842 halálozás és 534 házasságkötés történik. Az állami anyakönyvvezetőnek és helyettesének tehát évente körülbelül 4800—5000 tételt kell anyakönyvbe vezetnie.

— **Istenitisztelek g. kath. híveknek.** A debreczeni gör. kath. hívek parochusa, Varga László h.-bőszörményi gör. kath. lelkész, ker. esperes, április hó elsején Debreczenbe jön, hogy azon gör. kath. vallású lakosok, akik gör. kath. szertartás szerint óhajtnák a gyónást és husvét előtti áldozást elvégezni, április 1-én d. e. 8 órakor a róm. kath. templomban, előtte vallási kötelemeiket elvégezhessék. Ugyanott Varga László d. e. 10 órakor gör. kath. ritus szerint misét szolgált, melyre híveit lapunk utján is meghívja.

— **Az aruraktár igazgatóságának ülése.** A debreczeni termény- és aruraktár részvénytársaság igazgatósága tegnap d. u. 4 órakor a városháza nagytermében ülést tartott Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöklése alatt.

— **A jegyzőkönyvet dr. Balkányi Miklós igazgatósági tag, intézeti jogtanácsos vezette.** Jelen voltak még Berger Henrik, Hollander Gyula, Szepessy Gusztáv igazgatósági tagok, Dalmy Kálmán, Bechert Manó, Rochlitz Arthur felügyelők és Schmid Ágoston ügyvezető. Bejelentetett a raktár-forgalom, a mely szerint raktár-készlet 1894. július hó 1-én 35919,32 kgr., beraktározott 1894. jul. 1-től 1895. márcz. 24-ig 92445,08 kgr. A beraktározott összeg 1895. márcz. 24-ig 128364,40 kg Kiraktározott 93479,59 kgr. Készlet 1895. márcz. 24-én 34884,81 kgr. Az új raktár építésére vonatkozólag annak függőben tartását határozták el. Az ülés ezután véget ért.

— **A halott büne.** Érdekes s nem minden napi ügygyel foglalkozott a napokban a III. ker. rendőrkapitányság. Kardos László kereskedő jelentést tett, hogy üzletében alkalmazott, mult év július havában öngyilkossá lett kereskedőségét több méter értékes szőnyeget tulajdonított el, melyeket Klapács R. nőszió feleségénél meg is találtak. Kardos elmondta, hogy 24-én Dankó Juliánna elment üzletébe és ott előadta, hogy Klapács nőszió elment hozzá kérdezősködni felesége után, mert már két napja, nem volt otthon. Elmondta, hogy feleségével két nappal ezelőt összevezett, mert a gyermekeket megverte. Elbeszélte azt is, hogy az asszony mily hűtlen hozzá, viszonyt folytatott Bajó Lajossal, ki öngyilkossá lett. Ez a kereskedőségét az üzletből finom szőnyeget, asztal-és ágyterítőket hordott az asszonynak. A rendőrség Kardos L. feljelentésére azonnal felhívta Klapácsot s a késő estig tartott kihallgatás a férj vallomásától kiderítette, hogy a lakásán még most is megtalálható két finom szőnyeg, asztalterítő s a padláson zsákban elrejtve van 9 és fél m. és még más minőségű 4 m. szőnyeg. — A rendőrség a 9 és fél m. szőnyeg kivételével megtalált mindent. Kardos a tárgyakat mind a sajátjának ösmerte fel; — azonkívül egy ágyterítőt és egy asztal terítőt is, ezekről azonban bebizonyult, — hogy azokat Klapácsné vette a Kardos üzletéből. Klapácsné tegnap délelőtt hallgatta ki a III. ker. rendőrkapitányság. Az asszony tagad mindent s az eltűnt 9 és fél méter szőnyegről nem akar semmit sem tudni

daczára annak, hogy férje szemébe mondta, miszerint az eltűnt szőnyeget két nappal előbb a padláson látta. A többi szőnyegekről nem tudja megmondani honnan vette. Találtak még nála ezüst evőeszközöket is, melyekről a férj szintén azt állítja, hogy azok nem az ő tulajdonát képezik. Ezekről az asszony azt állítja, hogy vette. A rendőrség az ügyet a vizsgálat tovább vezetése végett áttette a kir. ügyészséghez. A kir. ügyészség Klapácsné letartóztatta s a vizsgálatot folytatja ez ügyben, vajjon igaz-e, hogy az asszonynak viszonya volt az öngyilkos kereskedőségével s nála talált lopott szőnyegek, melyeket Kardos a magáénak ösmert, tényleg az öngyilkos Bajó által vitettek-e el az üzletből. Az öngyilkos tettét annak idején lopás miatt követte el. Kézleket, zsebkendőket tulajdonított el az üzletből s tetten érték. Ez volt oka öngyilkosságának.

— **Uj házak adómentessége vidéki városokban.** Nógrádvármegye közönsége az összes törvényhatóságokat körlevél útján felhívta a képviselőházhoz intézett ama fölrátának partolására, melyben az új házak adómentességének vármegyei székhelyekül szolgáló esetleg más vidéki városokban tizenöt évre törvény útján leendő kiterjesztését kéri. E körlevél következtében több törvényhatóság szintén hasonló tartalmu fölterjesztésében állapodott meg. Legközelebb Ungvármegyétől érkezett a Házhoz ily fölirat, a mely kiemeli, hogy a vármegyei székhelyek és más városok fejlődése s a tisztviselők sorsának javítása szempontjából is kívánatos, hogy az épülő új ház eddigi tíz évi adómentessége törvényhozással tizenöt évre terjesztessék ki.

— **A város intéző-bizottsága** tegnap Király Gyula tanácsnok elnöklése alatt ülést tartott, melyen elnök előterjesztette, hogy itt az ideje annak, miszerint a csődör-menesbe kibajtandó lovak megvizsgáltassanak; ennél fogva a vizsgálatot teljesítő bizottság beosztására és a vizsgálat idejének és helyének kitűzésére hívja fel a bizottsági tagokat. A bizottság a vizsgálat helyéül a városgazdai hivatal udvarát ápril. 7—13. napra tűzi ki, melyen naponként 2—2 tag és az elnök által kijelölendő állatorvos teljesíti a következő sorrendben, a vizsgálatot: ápr. 7-én Szentesi János és Harsányi István, 8-án Keszei József és Zöld Mihály 9-én Szücs István és Jámor János, 10-én Nagy Sándor és Feragó András, 11-én Poigári Bálint és Balog Péter, 12-én Poigári József és Molnár Sándor, 13-án Czeglédi Gyula és Riki Antal. A lovak elővezetésére a lakosság a hirtapok utján is felhívatik.

— **Nyilvános köszönet.** A debreczeni első takarékpénztár tekintetes igazgatóságának azon valóban humanus és nemes eljárásáért, hogy az 1894. évi nyerevényből a helybeli közkórházban ápolta kibocsátáskor valóban segélyre szoruló szülő-nők részére a közgyűlés által már általam átvett 50 (ötven) frt. segélyt szavazott meg. Debreczen, 1895. márczius 26. Dr. Ujfalusy kórházi igazgató főorvos.

— **A nagyerdő takarítása.** Tegnap a nagyerdőn nagytakarítást végeztek. A fákról lehullott s összeszáradt leveleket s galyakat hordták össze s halomra rakták. A hatósági kiküldött jelenlétében a halomra győjtött szemetet elégették.

— **Vári Kálmán** — el. Vári Kálmán, a Debreczenben általánosan ösmert népeket az őszön a debreczeni lapok, valamelyik más, vidéki ujság után, szépen eltemették, elhantolták, ha jól emlékszünk a nagy-kanizsai temetőbe. Még nekrológtét is irtak róla, bánatos hangokban emlékeztető meg az elhunytól, mint „a ki nem fogja többé a „dudás” nótát, meg a „fekete szemű menyecske” dalát sem énekelni többé, az a fekete szemű menyecske már a Vári Kálmán sirhalmára, nem kebelére borul.” Bizony pedig korán volt behantolni a sirt, Vári Kálmán ugyanis még él, még pedig a legfrisebb egészségben s épen tegnap utazott keresztül a debreczeni állomáson. Itt találkozott vele Neuman László detektív, a kinek fájdalmasan panasza-

kodott, hogy öt a debreczeni lakosok eltemették, pedig ő még vissza jön ám Debreczenbe, még pedig saját társulatával. — Jelen eg Szegeden lakik s éppen fáradozik, hogy teljesen magyar daltársulatot szervezen, melynek élén még sokszor elénekelni szándékozik a debreczenieknek is, hogy mit fuj a dudás a csárdában.

— **Eljegyzés.** *Birnbaum* Ernő budapesti földbirtokos a napokban jegyezte el Debreczenben özv. *Ledig* Lajosné urnó kedves és művelt leányát, *Irma* kisasszonyt.

— **Zárda és kath. felső leányiskola.** A róm. kath. egyházbizottmányi tegnap d. u. 3 órakor ülést tartott dr. *Wolafka* Nándor v. püspök plébános lakásán a püspök elnöklése alatt. Jelen voltak *Váczy* János, *Unger* Gusztáv, *Nemes* Kálmán, dr. *Rotschnek* V. Emil, *Gaszner* Károly, *Mihálovics* István, *Tárkányi* Péter, *Rössler* Richárd, *Csath* Zsigmond, dr. *Irinnyi* István, dr. *Szalay* Béla, *Hanke* Emil, *Wolafka* Antal stb. — Az ülés fő tárgyat a szent-anna-utcai zsidótemplom helyén és a vele szomszédos Miskolczy-féle telken tervezett apáca-zárda és kath. felső leányiskola építésének ügye képezte. Az új kulturális és felekezeti intézetnek egyelőre csak egy része épül fel, a Miskolczy-telken, miután a régi izr. templomot csak 1896. augusztusban veheti át a kath. egyház. A bizottság elfogadta *Peiser* K. n.-váradai püspöki uradalmi mérnök tervezetét, melyben az épület egy emeletre van tervezve, s a fentebb említett összegbe kerül a régi épület felhasználásával. A terveket jóváhagyás végett *Schlauch* Lőincz bítoros n.-váradai püspök elé terjesztik s aztán nyílt pályázat hirdetik az építésre. Az építést f. évi április hó közepén kezdik meg s az intézet hihetőleg még ez év folyamán megnyílik. A zárdában a tanítással foglalkozó nővérek lakásán és tantermeken kívül internatus is lesz. Az ülés, miután több-kevesebb fontos ügyet letárgyaltak, hat óra felé ért véget.

— **Ló és szekér kiállítás.** A budapesti gazdasági egyesület leiratban értesítette a mezőrendőrkapitányságot, hogy Budapesten jövő hó 18-tól bezárólag 21-ig ló és szekér kiállítást rendez. Kéri a mezőrendőrkapitányságot, hogy adja tudtára a gazdaközönségnek, hogy ha netalán körükből valaki részt akar venni a kiállításban, az tudassa szándékát a kiállítás igazgatóságával. Bővebb felvilágosítást ad ebben az ügyben a mezőrendőrkapitányság.

— **Névmagyarosítás.** *Augsburger* Imre püspökladányi illetőségű pancsovai lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel *Róna* i-ra magyarosította.

— **A késelő kőműves.** Ma reggel fél hét órakor a Kossuth-utczán *Bereczky* Imre kőműves legény dolgozó társát *Jenei* András zsebkecsével mellbe szurta. A rendőrség előtt *Bereczky* azt adta elő, hogy ő csak játékból szurta meg társát. *Jenei* sebe súlyos, de nem életveszélyes. Kiszállították a kórházba.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon kedves rokonok és ismerősök, kik szeretett s feledhetetlen kis fiam *Kegyés* Gyula végtiszteségtételén megjelenni sziveskedtek s ez által fájdalomukat enyhíteni törekedtek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Özv. *Kegyés* Lászlóné, édes anyám s testvéreim nevében is.

— **Menetrend változás.** Bőszörmény város képviselő testülete több ízben felszólalt az este Búd.-Szent-Mihály felől jövő vonat menetrendje ellen s a közönség érdekeire való tekintettel ezen vonat közlekedését úgy óhajtotta, hogy a d. u. Debreczen felől jövő vonattal H.-Bőszörményben találkozzék. Ezen óhaj teljesülését egy b.-sz. mihályi érdekeltség eddigéig mindig megtudta akadályozni. Most máj. 1-én azonban az óhaj teljesül a mennyiben a nevezett esti vonat máj. 1-től fogva B.-Sz.-Mihályról 3 óra 44 perczkor fog indulni, úgy hogy Debreczenbe 6 óra 44 perczkor fog érkezni. — A h.-bőszörményieknek egy másik óhajásuk is teljesül; az nevezetesen, hogy nyáron, tekintettel a nagy hőszégre, kora reggel is az esti órákban közlekedjenek a vonatok. Május 1-től kezdve a délutáni vonat Debreczenből nem délután 3 óra 37 perczkor, hanem 3 óra 57

perczkor fog indulni s Búd.-Szent-Mihályra este 7 óra 3 perczkor fog érkezni. — A reggeli vonatok ezután is az eddigi menetrend szerint közlekednek.

— **Amerikai hirdetés.** „A ki toll és tinta nélkül akar írni, azt megtanulhatja A. E. tanártól; tudakozásokhoz egy dollár melléklendő. A dollárok halomszámra érkeznek. A vász jöideig kérik ugyan, de végre mégis megjön: — *Tessék cseruzával írni*”

— **A jószágok kihajtása.** A jószágoknak a hortobágyi legelőre való kihajtására az intéző bizottság tegnap tartott ülésében a következő határidőket szabta meg: ápril 1-étől kezdve a lovak, ápril 8-ától kezdve pedig a szarvasmarhák a legelőkre kihajthatók. A bizottság e határozatát jóváhagyás végett a város tanácsának beterjeszti.

— **Sorozás.** Hajdusabolon tegnap történt meg a rendes sorozás a kiküldött polgári és katonai vegyes bizottság előtt. Sorozásra előállított 300 hadköteles, a kik közül csupán 18-at vettek be, a mi 6%-nak felel meg. A múlt évben 34 hadköteles lett alkalmas s így a visszaesés igen nagy.

— **Látványosság tánczozal.** F. hó 30-án szombaton, a Margit-fürdőben nagy látványos tánczvizgalom lesz, melyre a meghívók már szétküldtek. A meghívókból vesszük ki, hogy a rendezőségnek sikerült Kánkán Vezuv urat átutazása alkalmával megnyerni, hogy egy ritka nagy látványos és élvezetes estélyt szerezzen a debreczeni közönségnek. A gazdag műsort térszűke miatt nem közölhetjük azonban tudjuk, hogy több mint 50 látványosság kerül bemutatásra. A látványosság tartalma alatt a nagyérdemű közönség részére terített asztalok és ülőhelyek lesznek. A látványosság kezdődik 1/2 8 órakor és tart 9 1/2 óráig félhomályu világosság mellett, azután reggelig tartó táncz lesz. Belépti-díj: személynként 70 kr. gyermekek felét fizetik. A belépésnél váltott jegy a reggelig tartó tánczmulatságra is érvényes.

— **Apai örömök.** Nekem oly okos fiam van, hogy már öt hónapos korában egyedül járt.

— Nekem pedig — mondja egy másik apa — oly okos fiam van, hogy ugyanebben a korban . . . inkább öten vitette magát.

— **Kossuth szoborra** újabban adakoztak: Sáfár László leánytanító 232. számú gyűjtőívén: az V. és VI. osztályban Burai Jul. 6 kr, Czerék R. 10 kr, Katona E. 10 kr, Kálmán E. 10 kr, Kecskés Eszter 25 kr, Kelemen E. 10 kr, Kiss E. 5 kr, Kiss Jul. 10 kr, Kovács M. 10 kr, Kulcsár Jul. 10 kr, Lantsek Mártha 10 kr, Kászó Jul. 5 kr, Medgyesi M. 10 kr, Molnár Jul. 10 kr, Molnár Zsuzs. 10 kr, Nagy E. 5 kr, Nagy I. 10 kr, C. Nagy I. 4 kr, a. Nagy R. 10 kr. b. Nagy R. 10 kr, Nádas Zs. 4 kr, Óri Erzsébet 10 kr, Pethő Erzsébet 10 kr, Péntek Margit 10 kr, Péter Mária 20 kr, Pongor Borbála 10 kr, Sarkadi M. 10 kr, Szöllőssy E. 10 kr, Tóth Sára 2 kr, Fodor E. 10 kr, Borza Jul. 10 kr, Dalmi Mária 10 kr, Duzs M. 5 kr, Kolonics G. 20 kr, Koroknai Róza 10 kr, Kovács Petronella 10 kr, Liptai K. 10 kr, b. Nagy Erzsébet 5 kr, Nagy Mária 2 kr, Orosz Jul. 5 kr, Ötvös M. 5 kr, Pásztor M. 10 kr, Pelbárt Jul. 10 kr, Szathmáry E. 6 kr, Ungvári E. 10 kr, Lengyel E. 15 kr, összesen 4 frt 29 kr.

— **Kiadó lakás.** Közel a központhoz, előkelő utcán kiadó egy elköltözés következtében megüresedett lakosztály. Értekezni lehet a Debreczeni Ellenőr és a Debr. Reggeli Ujság szerkesztőségeiben.

Táviratok.

A nyitrai választás a Házban.

Budapest, márczius 27. (A Debr. Ell. ered. távirata. Erk. d. u. 3 ó.) A képviselőház mai ülésén folytatták a nyitrai választás fölött tegnap megindult vitát, melynek folyamán a mai napon elsőnek *Tarnóczy* Gusztáv, a választás volt

elnöke és vezetője szólalt föl, kijelentvén, hogy miután a tegnapi képviselőházi botrányért már elégtételt nem vehet: gyáva, rágalmozóknak nevezi *Drakulics* Pált, *Pázmándy* Dénest, *Vajai* Istvánt, *Barthók* Lajost, *Fernbach* Józsefet, *Bánó* Józsefet, *Lukács* Gyulát, gr. *Szapári* Gyulát és *Guilner* Gyulát.

Utána a Házban gr. *Batthányi* Tivadar illusztrálja újabb adatokkal a nyitrai választást, melyet azonosnak tart a csáktornyai választással, ahol *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter szintén nagy többséggel győzött a néppárt ottani jelöltje: dr. *Major* Ferencz fölött.

Gróf *Bethlen* Bálint pártolja *Helffy* Ignácznak tegnap benyújtott azon indítványát, hogy a nyitrai eset megvizsgálására a parlament kilencz tagból álló bizottságot küldjön ki, a mely bizottságban a politikai pártok számarányukhoz képest legyenek képviselve.

Perczel Dezső belügyminiszter ellenzi a parlamenti kilenczes bizottság kiküldését, miután erre az ő nézete szerint szükség nincs; ellenben hajlandó valamely más megyének fegyelmi bíróságát az ügy megvizsgálása végett kiküldeni.

Makkfalva Géza sürgeti a parlamenti vizsgálatot.

Serbán Miklós a Nyitrai, szerrinte előfordult erőszakossággal a nemzetiségek magatartását látja igazolva.

Polónyi Géza és *Zichy* Jenő a parlamenti vizsgálat megindítását sürgetik; utóbbi főlemlíti a bonyhádi választást, melynél állítólag szintén fordultak elő visszaélések.

Ez ellenében *Ivánka* Oszkár kijelenti, hogy a bonyhádi választás a legnagyobb rendben folyt le és nem tartja sikerült dolognak e választás főlemlítését, — már csak azon okból sem, mert az onnan nyert mandátumot a képviselőház már régen, minden megjegyzés nélkül verifikálta; másrészt azért nem, mert szóló úgy tudja, hogy a bonyhádi választáson, különösen ellenzéki részen sok pénzt adtak ki szavazatok szerzésére.

Perczel Dezső szólal föl ezután és hatalmas erővel verte vissza az ellenzéki szónokok támadásait. Azok érve ellen, kik őt azért kárhoztatják, mert nem avatkozott a választásba, kijelenti, hogy a legnagyobb sértés lett volna beavatkoznia a választásba.

A belügyminiszter e kijelentését a Ház minden oldalán élénk helyesléssel fogadták. *Vesztér* Imre előre bejelentett indítványát, hogy a nyitrai választás ügyében megindítandó fegyelmi vizsgálat vezetésére a pestmegyei közigazgatási bizottság delegáltassék és az ebből esetleg kifolyó bűnygyekben a fővárosi törvényszék ítélkezzék: a belügyminiszternek e tárgyban tett kijelentése után nem mondta el.

A választás ügyében a vitát holnap folytatják.

Fifi.

— Vagy: hogyan szoktam tárczát írni. —

Irta: **K . . . y Gyula.**

(Harlequin). Fift én nagyon szeretem! De Fifi nem szeret engem, és az én boldog szívem nagyon boldogtalan azért.

Spanyol románcz.

Fifi egy barna kis leány és állítólag szerelmes belém. De nem úgy van; Fifi nem szeret engem és mást szeret. Ákozott! Mást! . . .

(A szerző itt gondolkodóba esik, hogy miképen folytatassa az othelloi kifakadásokat. — A szerző legjobbnak véli, ha humoristául kezd.)

Mivel ez a tárczacikkely arra van száva, hogy a tisztelt olvasók öt és fél percig mulassanak vele, aztán pedig derült hangulatban folytatták napi munkáikat, nagyon szükséges lesz, ha egyelőre félretesszük az obligát othelloi hangulatot és a lehető legderültebb hangon gnyoljuk ki, ami boldogtalanságunkat.

(A szerző diadalmasan meríti meg tollát, végre alkalmat talált a cikkely folytatására.)

Én az utcáson álltam. Fifi szembejött velem. Kezesen meglibbentette szoknyáját és biztatón mosolygott.

1. — Hogy van György?
2. — Köszönöm. Beteg vagyok! . . .
3. — Ah, ne mondja?
4. — Bocsanatot kérek, de úgy van.
5. — És mi baja van?
6. — Igen beteg vagyok!
7. — Szegény György!
8. — Igen nagyon beteg vagyok, Nagysád.
9. — Sajnálom. Őszintén sajnálom.

(A szerző kissé meglehetősen tapasztalja, hogy az ötödik számú kérdésre a 10-ik számban nem lehet felelni. Tovább kell húzni a dialógot és a szerző emigy folytatja.)

- Nagysád kételkedik! . . .
- Az isten ments, én bízom magában.

György!

- Igazán Nagysád.
- Igazán.
- Tehát. . .
- Nos?
- Tehát szeretem?
- Ah, ez váratlan volt!
- De elhiszi Nagysád!
- Oh, igen.
- És?
- És?
- És nagysád nem viszont szeret.
- Ha úgy akarja, akkor igen.
- Nagysád, én boldog vagyok.
- Én is boldog vagyok.

(A szerző időszerteinek látja egyszerűen megszakítani a dialógot mert úgy hiszi, hogy a tisztelt olvasóknak úgy is elég munkájukba fog kerülni kiszámítani, hogy ki hol beszél.)

Fifi így szólt, miután megfogta egy nagy barna kapunak rozsdás kilincset:

- Isten önnel, György.
- Mikor láthatlak, szerelmesem?
- A mikor tetszik.
- A mikor tetszik? Hogy értem ezt?
- Ostoba vagy, György.
- Bizom beened, szerelmem.
- Naponkint, mikor zongoraórára megyek, láthatsz.
- Ah!
- Nos, pá, muzsi!
- Pá, angyal!

(A szin elvál ozik. A szerző visszatér a világfájdalomhoz.)

Felebarátom! — Ne bizzál soha azokban a kis leányokban, akik barnák és zeneórákra járnak és amugy vesznek bucsut tőled, hogy:

pá, muzsi! Felebarátom, téged ezek a kis leányok mindig hűtlenül befognak és mig te tavaszi esőben bőrig ázol, addig ők biztos esernyő oltalma alatt egy más utcán kerülnek ki téged, hogy egy óráig kaczagva andalognak Chopin szimfóniáin, a zongoratanárnő nem kis bosszuságára . . .

(A szerző a legderültebb hangulatban rakja egymás mellé a gondolatjeleket, három pontot és emigy szól magához: öreg tengeri főka, márakiérdemled ezt a pöttyes Wekerlét, mely a következő pillanatban vidáman fog füstölögni szádban.)

Mark Twain után szabadon.

Közgazdaság.

A föld-adó.

A föld-adó szabályozásáról szóló törvényben kimondatott: hogy a föld-adó nem emelhető, annak a régi kataszter alapján kivett mennyisége nem változhatik.

Nem is változott, nem is emeltetett az ezen a néven; hanem behozatott az általános jövedelmi pótdadó, mely az egyenes föld-adónak 30%-át teszi.

Ezen eljárást indokolta azon körülmény, hogy az állami bevételek és kiadások között az időben nem volt meg az egyensúly; de különösen az a kellemetlen meglepetés, azon váratlan tapasztalat, melyre a kormány és törvényhozás elkészülve nem volt: hogy a régi kataszter kiigazítására, — kellő tájékozottsággal, — kiszabott hat heti idő három teljes évre, a költségekre előirányozott 3 millió pedig 12—15 millióra nőtte ki magát.

Sok időbe, munkába és költségbe került az új kataszter, igaz, de legalább sokkal rosszabb a réginél!

A régi kataszter szerint a földbirtok nagyon szépen bele illeszthető volt a mivélesi áganként felállított három osztályba. Amennyiben a talaj- és helyviszonyok egymástól különbözők voltak, a vidékenként külön-külön megállapított tisztajövedelmi fokozatok által nyertek kiegyenlítését.

Az új kataszteri munkát alkalmával meg volt engedve, hogy minden egyes mivélesi ágban nyolcz osztály állíttassék fel, azon czélből, hogy minden földterület, a megfelelő osztályba soroztatván, érdeme és minősége szerint legyen megterhelhető. Ma mégis azt kell tapasztalnuak, hogy a régi kataszter ellen, koránt sem emelkedett annyi panasza, mint az új ellen nap-nap után mindinkább felhangzik. A régi megterhelés aránytalansága ellen nem zúgolódtak, az új alapon történő kirovások pedig, a birtokos osztály nagy részét, teljes tönkre jutással fenyegetik.

Midőn az új kataszter készült, magasan állottak a gabonaárak s ezek vétettek alapul a tiszta jövedelem kiszámításánál. Ma ugyszólván, felényire szállottak le azok, a gazdasági viszonyok is nagyot változtak, miből önként következik, hogy a földadó is helytelen és tarthatatlan alapokon nyugszik.

Tudom, hogy ezen alap teljes felforgatása, a kataszter újrakészítése óriási munkába és költségbe kerülne.

Az ország pénzügyi helyzete sem igen engedné meg azt, hogy a tulterhelteken megfelelő emelés nélkül ezen adó nem tetemes alábbszállítása által könnyíttessék; de nincs kizárva annak lehetősége, hogy a teher helyesebb arányban osztatván meg, könnyebben elviselhetővé tétessék.

A feladat helyes megoldása felettébb kényes és nagyon nehéz, — mert egyesek magán érdekébe mélyen belevág, — de nem lehetetlen.

A magán érdeknek, a közös érdek előtt meg kell hajolni, a teher igazságos arányu megosztásának elvét, minden mellék tekintetek kizárásával, érvényre kell juttatni.

A baj egyik oka abban rejlik, hogy a magas osztályba sorozott területek, tulságosan, az alacsonyabb osztályok pedig nincsenek eléggé megterhelve; másik pedig abban, hogy a mentesített réti földek, osztályozás alkalmával, — a mentesítési külön kiadások kellő figye-

lembe vétetvén, — nem talaj-minőségük szerint, nem az annak megfelelő osztályba, hanem jóval alacsonyabba lettek sorozva; míg a fensiki földek, — melyekre időközben szintén ki lett az ártér fejlesztve s ma ugyan olyan, sőt nagyobb külön kiadással vannak megterhelve, — ezen fontos körülmény tekintetbe vétele nélkül osztályoztattak.

A mentesített réti és ártérbe bevont fensiki birtokok, az osztályozás alkalmával nem egyenlő, sőt egymástól nagyon is eltérő elbánásban részesítettettek s ma mégis egyforma kulcs szerint fizetik az ártéri költséget és pedig azon kataszteri tiszta jövedelem alapján, melyet a kétféle s így alapján hibás eljárás eredményezett.

A fensiki, adó, ármentesítési és egyéb költségekkel tulterhelt földek forgalmi ára tetemesen alászállott, a réti földek értéke ellenben, — mely a kataszter készítése alkalmával még alig volt száz forint, — 3—500 forintra emelkedett.

Hogy a teherviselés ezen aránytalansága kiegyenlítettessék, a mentesített réti birtokok feltétlenül s hova előbb újra osztályozandók; a fensiki birtokok osztályozásánál előfordult hibák s az ezek folytán előállott aránytalan megterhelés helyesbitése azonban már némi nehézségbe ütközik, mert:

Péter adóját nem lehet csak úgy egyszerűen s minden alap nélkül fölemelni, hogy a Pálét lejjebb szállíthassuk;

az egész országot sem lehet újra osztályozni, mert temérdek költségbe kerülne.

Keresni kell tehát olyan utat módot, mely szerint a kívánt czél, minden önkényes eljárás teljes kizárásával, s aránylag csekély költséggel és munkával elérhető legyen.

Mondassék ki, hogy a községenként kivett földadó, illetve kataszteri tiszta jövedelem összege változás alá nem jöhet.

Oly községekben, hol maga a lakosság, — érezvén az aránytalan megadóztatás súlyát — kérelmezi, engedtessek meg, hogy a kataszteri tiszta jövedelmi fokozatot saját határában, olyképp helyesbithesse, hogy az egész község tiszta jövedelmének összege, ennek daczára változást ne szenvedhessen.

Az ezt kérelmező község utasíttassék, hogy készíttessen egy összehasonlító kimutatást, a kezei közt levő adótelekkönyvekből mindazon birtoktestekről, melyeknek osztályozását helytelennek tartja, tüntesse ki abban, mennyi volt azoknak kataszteri tisztajövedelme a kiigazított adótelekkönyv, s mennyi az ma, az új telekkönyv szerint?

Az ekként elkészült teljes kimutatást, magánál megtartván, készíttessen arról a parcella számok és birtokosok neve kihagyásával még egy példányt s ez utóbbit terjessze be az azok elbírására s afölülvizsgálat eszközlésére alakítandó bizottsághoz.

Ezen bizottság, — nem lévén előtte sem név sem parcella szám, — minden mellék tekintetből menten, s részre hájlás nélkül kijelölheti azon birtok testeket, melyeknél a kiigazított régi és az új kataszteri tiszta jövedelem mennyisége között feltűnően nagy különbséget talál, s alaposan föltételezheti, hogy ott tévedés esete foroghat fenn.

Az ekként bizottságiag megjelölt tételekhez a község kezei közt maradt első eredeti példányból, a tulajdonosok neve és kataszteri részlet számok átvezettetvén, fölü vizsgálat alá lesznek azok veendő, s a mennyivel az alacsony osztályba sorozott területek, és feltétlenül újra osztályozandó mentesített réti földek tiszta jövedelme a fölü vizsgálat alkalmával emeltetik; ugyan annyival legyen fokozatosan alább szállítható, a magas osztályu, tulterhelt birtokok tiszta jövedelme.

* Nyilvános kérelem. A kereskedelmi és iparkamara a selyem ipar egyik ágát t. i. a varró, illetve himző selyemfonást mint házi ipart itt Debreczenben és vidékén meghonosítani szándékozván, a Kamarai titkár ur ő nagysága részéről azon megisztelő megbízást nyertem, hogy ezen házipar meghonosítására a kellő előintézkedéseket megtegyem. Ennélfogva azon kérelemmel járulok Deb-

reczen és vidékének tisztelt selyemgubó termelőihez: sziveskedjenek engem egyenként levé-
lileg értesíteni, hogy a múlt évben számszerint hány pár gubót termeltek és a folyó évben mennyi gubótermelésre van kilátásuk? továbbá hogy a termeléshez szükséges eperfelevél felett a kívánt mennyiségben rendelkeztek-e a mult-
ban, illetve rendelkezni fognak-e az ideai gubó termeléshez?

Az ügy érdekében minden egyes gubó termelőtől ez iránt a feleletet ismétten tiszte-
lettel kérem és elvárni reménylem.

Debreczen, 1895. március hó 26-án.

Szterényi Bertalan,

kereskedelmi és iparkamarsai fogalmazó.

* **A kereskedelmi körök figyelmébe.** A nm. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. hó 20-án 18646. számú magas rendelete folytán ezennel a kereskedelmi köröknek tudomására hozzuk, hogy a Galiczia és Bukovinából származó árukra nézve elrendelt behozatali tilalmat, miután a kolerajárvány ezen területeken megszűnt a nm. kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur hatályon kívül helyezte.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság“ közlése 1895. március 27-én.)

Allamadósság:			
Magyar aranyjárdék 4%	— — —	123.50	124.—
" vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	126.75	127.75	
" koronajárdék 4%	— — —	99.—	99.50
" regále váltásági kötvény 4 1/2%	101.—	102.—	
Osztrák aranyjárdék 4%	— — —	124.50	125.—
Egységes állam kötvény 4 1/2%	— — —	101.50	102.—
Tisza-szegedi 4%-os nyeresemény-sorsjegy	153.—	154.—	
Részvények:			
Magyar hitelbank részvény	— — —	468.—	468.50
Osztrák hitelbank részvény	— — —	406.80	407.—
Magyaripar- és kereskedelmi bank részv.	127.25	127.75	
Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	131.50	132.50	
" 3%-os	109.25	109.75	
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	— — —	118.—	119.—
Nagyvár vöröskereszt sorsjegy	— — —	11.50	12.—
Osztrák " " "	— — —	18.—	18.50
Olasz " " "	— — —	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	— — —	8.50	9.—
Jószív " "	— — —	3.—	3.30
Pénznemek:			
Os. és kir. arany	— — —	5.76	5.83
20 márkás arany	— — —	12.—	12.04
20 frankos arany	— — —	9.72	9.76
1 Savareigus	— — —	12.34	12.38

Szerkesztői posta.

S. K. A debreczeni keresk. akadémia husvétii tanulmányutjára vonatkozó felvilágosítását köszönettel vettük és szíves készséggel említjük fel, hogy ez a tanulmányut igazán csak a növénydekek és a vezető tanárok ismereteinek gyarapítását célozza. Örvedetesen vesszük tudomásul azt, hogy a körutban az ország és a kelet több nevezetes gyárának megtekintésével a növénydekek a gyárpart közvetlen szemlélés által megismerhetők; még szivesebben vesszük tudomásul azt, hogy az ut költségei a legszigorubb számításal vannak meghatározv és hogy a társaság, ugy, mint mult évben is, két vagyontalan növénydeket visz magával ingyen és hogy a tanárok költségeit a keresk. társulat fedezi. — Ha mi ezt a felvilágosítást idején megkapjuk és nem kell egy idegen nyomda jóvoltára szorulóknak, ugy bizonyára nem jelenik meg szombati újdonságunk a tanulmányutra vonatkozólag abban a formában, melyben megjelent. Igy azonban, csak arra a programra támaszkodva, könnyen gondolhatunk azt, hogy ez is olyan ut, mint a nyereszkeedésre alapított nagyváradi. Ha a keresk. akadémia tanári karának érdekében áll az, hogy a nyilvánosság a maga valójában vegyen tudomást erről a tudomán utról, ugy forduljon közvetlenül a nyilvánossághoz és ne közvetítők utján.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 140. szám. Páros bérlet.

Ma Szerdán, 1895. március hó 27-én.

Czifra nyomoruság.

Színmű. 4 felv. Irta: Csiky G. (Rendező Bács.)

Holnap csütötökön 1895. március hó 28-án

Páratlan bérletben.

Dalárünnepely viscontagságai.

Vigjáték Irta: Moser.

H E T I M Ū S O R:

Pénteken, március 29. *Rigoletto,* opera 4 felv. Irta: Verdi. (Páros bérlet.) Rend. *Tiszai.*

Szombaton, március 30. *Az arany ember,* színmű 5 felv. Irta: Jókai Mór. (Páratlan bérlet.) Rendező: Bács.

Vasárnap március 31. *A papa felesége,* énekes vigjáték 3 felvonásban. Irta: Heuenequin és Millaud (Páros bérlet.) Rendező: Krémer.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai“ nyomda és kiadó r-t.

Felölös szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**

Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Vese, húgyhólyag, húgydara és kősvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízközpontokban és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Eladó.

Kis-uj-utca 1739. sz. alatt

egy jó karban lévő,

teljesen berendezett

pékműhely

eladó.

CAOYERO
ajánlatos, könnyen oldható cacao leg jobb minőségű
CSOKOLADEK
vanillival vagy anélkül mérsékelt áron.

HARTWIG & VOGEL
BODENBACH
ELISMERT KITÜNÖ MINŐSEGEK
Mindenütt kaphatók

Takarmánynak.

Vetni való bükköny, zab, oberndorfi répa, lóhere, luczerna és muhar magot

a legolcsóbb árban ajánl

Kohn Henrik fűszerkereskedése

DEBRECZEN, ROZSATÉR 12.

Szabó Lajos fiai

czégnél

Debreczen, Rózsater

a tavaszi idényre raktárra érkeztek:

Divatos női ruhaszövetek,
Brassói és gácsi posztók.

Lakás berendezésekhez:

* Szőnyeg, függöny, *
Butorszövet,
Ágy és asztalterítők,
Vásznak,

melyeket olcsó, szabott áron árúsítunk el.

Vidékre kívánatra mintákat bérmentve küldünk.

ELADÓ

vagy

haszonbérbe kiadó.

Miklós-utczán

az 1956. sorszámú ház

egész udvarral,

mely áll 4 szoba, konyha, kamara, pincze, istálló és magtár

minden órán kiadó,

vagy

örök áron eladó.

Értekezhetni kisuj-utca 1748. sz. alatt Szathmáry József, vagy Miklós-utczán Szathmáry János állatorvos urnál.

A „Vidi“ pusztai

határ részen,

Böszörmény és Dorog közti

vasuti megállóhely közelében

130 hold (1200 □ ölével)

jó minőségű birtok

eladó.

Bővebbi felvilágosítást nyújt
Debreczenben az eladással
megbízott

Csáky János

vágóhídi igazgató.

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK

a Barella P. F. W.-féle

Világi gyomor-por.

Párisban 1889. kitiintetve Gentben 1889.
Brüsszelben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Magdeburgban 1893. Chicagóban 1893.
Kiváló eredménnyel használtatik mindennemű gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgörcs, gyomorsav, égés, úgyszintén vese- és hólyagbajoknál; megszűntet azonnal mindennemű fájdalmakat. Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a portó megtérítése ellen küldök mintákat.

Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.

Berlin S. W. P. F. W. BARELLA

Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.

Raktár
Budapest: **Török József** gyógy-
szertárában,
király-utca.

2295. é. II.

1895.

Árverési hirdetés.

A néh. Nagy Péter asztalos mester hagyatékához leltározott különféle érmelléki borok, üres hordók és pincze felszerelések, továbbá asztalos szerszámoknak és faanyagoknak készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen eladása elrendeltetvén, arról venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés határidejéül, a borokra, üres hordókra és pincze felszerelésekre nézve 1895. évi márczius 29-ik napjának d. e. 9 órája az Egyháztér 1091. számú házhoz, az asztalos szerszámokra és faanyagokra nézve 1895. évi márczius 29-ik napjának d. u. 3 órája a Cserpes K.-Hatvan-u. 1388. sz. a. házhoz tüzetett ki.

Debreczen, 1895. márczius 25-én.

Városi árvaszék.

Királyi közjegyzői irodámba

Kisujszállásra

segédet keresek.

Az ajánkozókat kérem **NÁNÁSSY LÁSZLÓ** helybeli kir. közjegyző ur irodájában jelentkezni.

Debreczen, 1895. márczius 26.

Dr. Krasznay Gábor,

kisujszállási kir. közjegyző.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT

fénymáz.

Cs. k. sza bad.
gyár. Alapítottott
1835

Bécsben

A ki lábellenjét
fekete színűvé, fényessé és tartóssá
akarja tenni, az
vegye csak a

Fernolendt fénymáz.

Mindenütt kapható!

A sok értéktelen utánzat kikerülése végett
kérem névaláírásomra vigyázni

St. Fernolendt.

BOROK és SZILVORIUM.

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy legjobb minőségű

husvét

bel- és külföldi **BOROKKAL**

szolgálhatok.

Nagyobb mennyiség vételénél tetemes árleengedést nyújthatok.

Azon kellemes helyzetben vagyok továbbá, hogy a legjobb minőségű husvét **szilvoriumot** a legolcsóbb árban számíthatom.

Rendelmények 2 litertől kezdve díjmentesen házhoz szállíttatnak.

Megrendelések telefonon (177. sz.) is eszközölhetők.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem,

kiváló tisztelettel

MARKOVICS SÁMUEL

Piacz-utca 2082. a megyeházzal szemben.

Örökös tavasz!

Van szerencsém a nagyérdemű virágkedvelő közönségnek becses figyelmébe ajánlani, hogy **minden nap van sok szép friss nyitású jáczint, Cyelamen és stb.** mag- és virágüzletemben kaphatók olcsó árban.

Szinte menyasszonyi, nyoszolyólányi, névnapi és asztali csokrok, továbbá élővirág koszorúk, minden legszebb kivitelben és dusan ellátott virággal olcsó árban készítek, csomagolásra nagy gond fordítatik.

Arjegyzékek mindenhová bérmentve küldetnek.

Konyhakerti és virágmagvakkal, friss termésű, legjelesebb és legbiztosabb fajokkal van üzletem ellátva és mély tisztelettel felkérem nagyrabecsült bizalmával szerencsételtetni és megrendelések által jó minőségűről meggyőződést szerezni vagyok

teljes tisztelettel

Paczelt János.